

het kan zijn, dat Kreta, het rampzalige troetelkind van Europa, ook nu nog geen gouverneur zal krijgen en zich moet blijven bukken onder het juk van den Turkschen bevelhebber, terwijl de bevolking verarmt, de velden braak liggen en moord en plundering aan de orde van den dag zijn.

De aandacht moet in deze maand althans in het voorbijgaan even op Oostenrijk gevestigd worden. De taalquaestie is van den Weenschen Rijksraad direct naar den Boheemschen Landdag te Praag, het middelpunt van den strijd overgebracht. De stadhouder, graaf Coudenhove, heeft te midden van de hevigste agitatie een verklaring afgelegd, welke hierop neerkomt, dat de regeering haar houding wat de gelijkstelling van het Tsjechisch met het Duitsch betreft, handhaaft en daarmede den eisch dat de ambtenaren van Bohemen de beide talen evenzeer meester zullen zijn en wie zich tot hen wendt in zijn landstaal zullen te woord staan. Dit althans in de tweetalige districten; in de andere zal of Duitsch of Tsjechisch de officieele taal zijn. Nadere voorstellen betreffende het middelbaar onderwijs ten einde de ambtenaren de tweede landstaal te leeren, zullen bij den Landdag worden ingediend.

De Duitschers hebben dus niet gewonnen door hun verzet tot het uiterste. De regeering kiest federalisme en laat het centralistisch beginsel varen. Bohemen zal, nu deze koers is ingeslagen, zijn streven om als een afzonderlijk koninkrijk onder den heerscher uit het huis Habsburg erkend te worden, met meer kracht dan ooit kunnen voortzetten. Oostenrijk is op weg een verzameling landen en nationaliteiten onder één kroon te worden; wat natuurlijk maar zoolang kan duren als de Kroondrager al die verschillende elementen bijeen weet te houden. Keizer Frans Jozef zal dat kunnen. Maar zijn opvolgers?

De agitatie te Praag is er niet minder op geworden. Duitse studenten, in hun kostuum rondlopend, zijn aangevallen; de Duitse afgevaardigden schijnen voornemens zich aan de vergaderingen van den Landdag te onttrekken en de stadhouder heeft de vergunning tot het dragen van bijzondere kleedij geschorst.

Zoo stellig zal dit alles over een of meer maanden nog evenzeer aan de orde zijn als heden, dat ik er voor ditmaal zonder meer van kan afstappen.

On ne parlera pas de Dreyfus.

Men zegt dat de Parijsche gastvrouw, die op een geestig en aangenaam tafelgesprek gesteld is, dit zinnetje tegenwoordig onder haar menu's laat drukken.

Ik kan er mij niet aan storen. Misschien uiten ook mijn lezers dien wensch omtrent een quaestie, die nu al drie maanden de gemoederen opwindt en het nog wel een paar maanden zal doen; maar er mag hier niet van gezwegen worden.

Het proces tegen Esterhazy was afgelopen. De akte van beschuldiging uiterst welwillend voor dien sinjeur gesteld, was gelezen en de getuigen die weinig belangrijks te verklaren hadden, waren gehoord. Onder hen was Scheurer-Kestner, van wien men bewijzen wachtte en die ten slotte op de